

Звіт про роботу Департаменту економічного розвитку, екології та енергозбереження за 2022 рік

Повномасштабне російське вторгнення змусило всіх змінити плани, звичний напрямок, темп роботи.

Перед економікою Івано-Франківська із початком повномасштабного вторгнення постали нелегкі виклики.

Економіка та підтримка бізнесу

Для підтримки бізнесу на території Івано-Франківської міської територіальної громади Департаментом економічного розвитку, екології та енергозбереження надається допомога в організації та проведенні ряду заходів.

У березні 2022 року було сформовано перелік вільних виробничих площ та приміщень, які пропонувалися для розміщення на території Івано-Франківської міської територіальної громади підприємств, тимчасово переміщених із зони бойових дій.

Організовано розміщення замовлення на пошиття військової форми на швейних підприємствах УВТП "УТОГ", ФОП О.Мосейчук.

Крім цього, здійснювалось інформування та надавалась допомога в оформленні бронювання працівників підприємств критичної інфраструктури, а також в оформленні перепусток для пересування працівників цих підприємств під час комендантської години для безперебійної роботи підприємств.

Організовано засідання Ради підприємців при виконавчому комітеті Івано-Франківської міської ради, яке відбулося 11 травня 2022 року. Основна мета зустрічі - визначення пріоритетних напрямів розвитку МСП Івано-Франківської міської територіальної громади в умовах воєнного стану, надання всебічної підтримки місцевим діючим підприємцям та релокованим СПД.

Члени Ради підприємців та запрошені учасники також обговорили виклики та проблеми, з якими стикнулися МСП під час війни, основні потреби СПД для відновлення повноцінної роботи, надали пропозиції щодо допомоги зі сторони місцевої влади, необхідної для розвитку бізнесу громади, та ініціювали ряд рекомендацій щодо вдосконалення законодавчих нормативів для бізнесу.

18 травня на ДП ВО "Карпати" відбувся круглий стіл із представниками місцевого бізнесу - обговорення шляхів та форм українсько-польської співпраці. Під час зустрічі було висвітлено пропозиції сторін для співпраці. Варто зазначити, що багато моментів потребують вирішення на законодавчому рівні та, беззаперечно, із врахуванням інтересів українських підприємців та держави в цілому.

Зустріч із місцевим бізнесом та міським головою Русланом Марцінківим організовано за результатами участі керівників підприємств у конференції "Україна Європа Карпат" та дискусійної панелі "Трансформація і відбудова України - презентація бачення", яка відбулася 14-15 травня в м.Перемишль, Республіка Польща. Уряд Польщі готує програми співробітництва, тому для них є важливим зворотній зв'язок.

Учасниками круглого столу були понад 30 місцевих підприємців та керівників підприємств. За підсумками зустрічі зібрано та узагальнено пропозиції від місцевого бізнесу, презентація яких відбудеться на підсумковій конференції за участю польських партнерів.

Організовано бізнес-п'ятниці, в рамках яких відбулися відвідини міського голови Р.Марцінківіа місцевих та релокованих підприємств малого і середнього бізнесу з метою ознайомлення з їх діяльністю, існуючими проблемами та подальшими перспективами розвитку. Зокрема, відвідали релоковане з м.Миколаєва підприємство ТМ "Лакомка" – сімейний бізнес з виробництва зефіру, франківське меблеве виробництво "Укрплит", місцеве ПП "Інструмент", яке виробляє пластмасові крісла-розкладачки, здійснює високотехнологічний ремонт складних деталей та виготовлення прес-форм.

Зустріч на ТМ "Лакомка"

Завітали також на фермерське господарство "Узин" з вирощування бройлерів в с.Узин.

23 вересня на високотехнологічному підприємстві "Мікрол" відбулося чергове засідання Дорадчої ради при міському голові.

Організовано також візит міського голови у клініку "Мед-Атлант", в якій ознайомилися із інноваційними методами та обладнанням, які вже зараз використовуються в цьому закладі.

Варто зазначити, що за результатами діяльності промислові підприємства основного кола за січень-жовтень 2022 року майже досягли рівня минулого року. Так, обсяг реалізованої продукції за 10 місяців 2022р. склав 12 040,2 млн грн проти 12 239 млн грн за аналогічний період 2021 року, що становило 98,3% до минулого року.

У структурі реалізації підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря займали 59,9%, а підприємства переробної промисловості - 37,1%.

Найбільшу частку обсягів реалізації підприємств переробної промисловості склали підприємства машинобудування (38%) та з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (26,6%).

Міський голова Руслан Марцінків подякував підприємствам та підприємцям, котрі з перших днів повномасштабної війни активно допомагали і продовжують волонтерити. Подяками за плідну волонтерську діяльність та працю на користь міста відзначили найактивніших. Адже тут в тилу допомога ЗСУ - наша основна спільна ціль.

Незважаючи на війну, економічні показники непогані, а це найважливіше, бо дає можливість нашому місту допомагати військовим. Адже наш бізнес є соціально-відповідальним, військовим надається дуже багато волонтерської, практичної допомоги. Надважливо продовжувати цю співпрацю й підставляти плече нашим воїнам.

З метою підтримки ВПО та місцевих мешканців, які втратили роботу, на офіційному сайті міста постійно висвітлюється актуальна інформація про вакансії на підприємствах, установах, в закладах та організаціях громади.

Для підтримки бізнесу також було організовано та підтримано ряд заходів, а саме:

- організовано виставку місцевих товаровиробників під час проведення 5 лютого в Івано-Франківську Форуму "Асоціація міст України єдне Україну", присвяченого відзначенню 30-річчя створення Асоціації міст України;
- організовано Великодній ярмарок;
- проводилися щосуботні ярмарки продажу сільськогосподарської продукції та продукції місцевих виробників;
- відновив свою роботу крафтовий ярмарок на площі Міцкевича;
- надаються дозволи на дрібнороздрібну торгівлю та на функціонування літніх майданчиків;
- інші заходи.

Організовано та взято участь у 16 міжнародній виставці екологічно-чистої продукції ЕКОГАЛА в місті-партнері Жешув (Республіка Польща). Делегація з представників влади, бізнесу презентувала продукцію місцевих товаровиробників.

Надано сприяння в організації міжнародної виставки в Брюсселі, Бельгія. Дизайнери, художники та крафтові виробники взяли участь в українському тижні моди та мистецтва, який проходив з 21 до 24 грудня 2022 року у виставковому центрі Freddy Thielemans, Mont-de-Piété м. Брюсселя, мали можливість представити свої унікальні роботи та знайти поціновувачів у Європі. Митці презентували не тільки Івано-Франківськ, а й Україну на найвищому рівні, в центрі прийняття рішень Європи – в Брюсселі, в мистецькому кварталі Брюсселя – Sablon.

Результатом співпраці з Громадською спілкою "Бізнес Асоціація Івано-Франківська" стало урочисте підписання Меморандуму про співробітництво між Громадською спілкою "Бізнес асоціація Івано-Франківська" (далі - ГС "БАІФ") та Виконавчим комітетом Івано-Франківської міської ради, яке відбулось 20 вересня 2022 року. Домовились створити спільні робочі групи для обговорення та розробки конкретних пропозицій щодо економічного розвитку громади, планування майбутньої співпраці.

5 жовтня відбулася зустріч міського голови, представників Департаменту із членами Громадської Спілки "Бізнес-Асоціація Івано-

Франківська", на якій головою Асоціації було представлено SWOT-аналіз бізнес-середовища Івано-Франківська та проведено його обговорення.

13 грудня, відбувся Бізнес-нетворкінг: "Яким 2022 рік був для бізнесу". Представники бізнесу, компаній, міської влади, Бізнес асоціації обговорили результати діяльності у 2022 році, поділилися здобутками, досягненнями та досвідом проходження бізнесом криз. Світлана Криворучко, директор Департаменту економічного розвитку, екології та енергозбереження поділилась результатами дослідження ринку, діяльності бізнесу та економічних показників. Результати дослідження свідчать про те, що незважаючи на всі випробування, економічна ситуація в громаді стабілізувалася.

Цікава дискусія, розгляд актуальних питань та викликів, пропозиції до співпраці бізнесу і влади будуть враховані при розробці Стратегії розвитку Івано-Франківської міської територіальної громади.

У рамках Програми розвитку соціального підприємництва на території Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021-2023 роки 5 січня 2022 року відбулось засідання конкурсної експертної комісії з питань проведення конкурсу соціальних стартапів. На конкурс було подано 10 проектів. За результатами презентацій вирішено виділити співфінансування з бюджету міської територіальної громади в розмірі по 50 тис.грн - 5 проектам й по 25 тис.грн – 2 проектам. Однак, через воєнні дії в Україні, кошти з бюджету громади на співфінансування проектів переможців не виділялись.

Надавались консультації суб'єктам підприємницької діяльності щодо написання бізнес-планів та подання заявки з метою отримання гранту на створення або розвиток власного бізнесу для участі в грантовій програмі Є-робота/Дія. А також надано гарантійні листи-підтримки фізичним особам-підприємцям для отримання ними грантів на розвиток власного бізнесу.

З метою оцінки потреб місцевого бізнесу та визначення необхідної підтримки, яку може надати бізнес-асоціація та місцева влада, в рамках проекту "Допомога Бізнес – асоціацій задля підтримки та розвитку підприємництва в селах у воєнний період" відбулися зустрічі із підприємцями сіл Івано-Франківської міської територіальної громади.

Результати проведених зустрічей були підсумовані та висвітлені 13 грудня 2022 року під час круглого столу за участі бізнес-спільноти та міської влади, тематика якого присвячена розвитку підприємницьких ініціатив у сільських населених пунктах Івано-Франківської громади. Учасникам зустрічі презентували активності, які проводилися в рамках проекту, висвітлили найбільш поширені проблеми й пропозиції, що виникали у представників бізнесу, та проінформували про результати вирішення окремих питань, які порушували підприємці під час зустрічей.

Також було розглянуто актуальні можливості для бізнесу та діючі програми підтримки підприємців Івано-Франківської МТГ. Учасники круглого столу обговорили приклади об'єднання бізнесу для підсилення власних можливостей, важливість підтримки і розвитку жіночого підприємництва, поділилися досвідом роботи у воєнний час, з якими перешкодами стикаються підприємці у селах, як доводиться їх долати та баченням щодо можливостей підтримки від місцевої влади.

Постійно на сторінці Департаменту економічного розвитку, екології та енергозбереження в соціальній мережі Facebook розміщується актуальна інформація щодо існуючих грантових проєктів та проєктів державної підтримки бізнесу.

Налагоджено активну співпрацю з представниками бізнесу, вищих навчальних закладів, професійно-технічних закладів, громадських організацій.

Слід зауважити, що у громаді, попри важку економічну ситуацію через війну, за підсумками 9 місяців 2022 року, спостерігається позитивна динаміка реєстрації підприємницької діяльності суб'єктами господарювання. Для прикладу, тільки впродовж липня-вересня 2022 року спостерігалось збільшення на 506 одиниць кількості зареєстрованих СГД. Станом на 01.10.2022р. на обліку у Івано-Франківській міській територіальній громаді перебувало 31992 суб'єкти господарювання (проти 31486 СГ станом на 01.07.2022р.), з них 14741 - юридична особа та 17251 - фізична особа-підприємець.

З метою забезпечення безперебійної роботи бізнесу під час щоденних виялових та іноді аварійних відключень електрики через масовані ракетні атаки Росії об'єктів енергетичної інфраструктури України, підготовлено проєкт рішення виконавчого комітету міської ради "Про ваучерну підтримку малого та середнього бізнесу в період воєнного стану", який прийнятий у грудні 2022 року. Даним рішенням затверджено Положення про ваучерну підтримку СГ, яке визначає порядок часткового відшкодування суб'єктам господарювання вартості закупівлі генераторів, інверторно-акумуляторних систем безперебійного живлення, засобів супутникового зв'язку за рахунок коштів бюджету Івано-Франківської міської територіальної громади.

Для впорядкування переліку та площ спеціальних земельних ділянок, відведених для організації та провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів, що сприятиме забезпеченню надходжень до бюджету громади від збору за місця для паркування транспортних засобів, розроблено проєкт рішення "Про внесення змін у додаток 3 рішення міської ради від 19.06.2020р. №156-41 "Про встановлення місцевих податків і зборів на території Івано-Франківської міської територіальної громади" (зі змінами), який прийнятий міською радою у липні 2022 року.

Також впродовж року зібрано інформацію щодо економічних та фінансових показників за 2021 рік, за I півріччя 2022 року, даних про демографічну ситуацію, стан ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань громади, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє, на основі яких Рейтинговим агентством ТОВ "Кредит-Рейтинг" оновлено кредитний рейтинг Івано-Франківської міської територіальної громади.

Історія кредитного рейтингу:

Дата	07.05.2009	12.11.2009-30.11.2021	28.02.2022	21.07.2022	29.11.2022
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз	стабільний	стабільний	негативний	негативний	у розвитку
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу та внесенням до Контрольного списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі зміною прогнозу та збереженням у Контрольному списку

Підготовлено інформації про виконання Програми економічного і соціального розвитку Івано-Франківської міської територіальної громади за 2021 рік, за I півріччя 2022 року, а також презентацію "Виконання надходжень акцизного податку, місцевих податків і зборів за 2021 рік".

У липні працівники Департаменту брали участь в он-лайн семінарі, який організовано управлінням "Офіс децентралізації" департаменту економічного розвитку, промисловості та інфраструктури Івано-Франківської обласної військової адміністрації, на тему "Організація підготовки матеріалів щодо залучення грантових коштів територіальними громадами в умовах воєнного стану".

У серпні взято участь в он-лайн презентації Економічного профайлу громади, розробленого Центром розвитку інновацій/Е-рішення.

Працівники Департаменту брали активну участь у роботі адміністративної та тарифної комісії.

Розвиток торгівлі

У складні воєнні часи в Україні підприємства торгівлі та заклади ресторанного господарства продовжують забезпечувати життєдіяльність Івано-Франківської територіальної громади. Оптові бази, торгові центри, супермаркети, магазини, кафе та ресторани забезпечують продовольчу безпеку країни. Графіки роботи магазинів та підприємств побутового обслуговування змінюються відповідно до комендантської години; сирен повітряної тривоги; оперативної ситуації в громаді.

Торгівлю товарами народного споживання здійснюють :

- торгові центри та супермаркети – 71;
- продовольчі магазини – 828;
- промислові магазини – 521;
- книгарні- 21;
- ресторани, кафе, кав'ярні, паби – 448.

Незважаючи на встановлений режим воєнного стану в Україні, бізнес прилаштувався до нових викликів. Складнощі з постачанням, зміна пріоритетів та купівельна спроможність покупців не завадили в 2022 році відкриттю нових магазинів на території Івано-Франківської громади.

Магазини торгової мережі "СІМ 23" відкрили двері у с.Вовчинець, с.Крихівці; у м.Івано-Франківську на вул.Галицькій,99, вул.Довженка,1, Василя Стуса,35.

З перших днів війни на території Івано-Франківської громади створено всі умови для релокованого бізнесу. Відкриваються продовольчі та промислові магазини, заклади ресторанного господарства та підприємства побутового обслуговування.

У січні 2022 р. проведено громадські слухання та підготовлено проєкт рішення виконавчого комітету міської ради "Про затвердження схеми розташування об'єктів дрібнороздрібної торгівлі та надання послуг у сфері розваг у межах I торгової зони на 2022р."

Опрацьовано всі заяви суб'єктів господарської діяльності, які надійшли через Центр надання адміністративних послуг та підготовлено 30 рішень виконавчого комітету міської ради, відповідно до яких з початку року надано погодження на розміщення:

- 96 торгових майданчиків;
- 126 об'єктів дрібнороздрібної торгівлі та надання послуг у сфері розваг.

За звітний період укладено 317 нових договорів на право тимчасового користування окремими елементами благоустрою комунальної власності розміщення, а саме для:

- тимчасових споруд - 98 договорів;
- торгових майданчиків - 93 договори.
- об'єктів дрібнороздрібної торгівлі та надання послуг у сфері розваг - 126 договорів.

Постійно проводиться адміністрування договорів на право тимчасового користування окремими елементами благоустрою комунальної власності.

Загалом за 2022 рік забезпечено надходження до міського бюджету в сумі 5 млн. 294,9 тис. грн, а саме за:

- торгові майданчики - 1 099773, 23 грн;
- тимчасові споруди - 2 627399, 92 грн;
- стаціонарні атракціони - 71970, 80 грн;
- об'єкти дрібнороздрібної торгівлі та надання послуг - 1 495712,28 грн.

28 червня 2022 року організовано та проведено круглий стіл,

присвячений актуальним питанням ведення бізнесу в умовах воєнного стану за участю представників Державної податкової адміністрації, громадськості, ГО "Асоціація рестораторів Івано-Франківська". Під час заходу учасники обговорили потреби підприємців у сучасних умовах, шляхи вирішення існуючих проблем у роботі сфери громадського харчування. Зокрема, учасники Асоціації рестораторів з часу початку повномасштабного вторгнення Росії забезпечили зустріч та харчування ВПО (за рахунок власних ресурсів) на вокзалі в м. Івано-Франківську та в інших локаціях міста, також учасники ГО були

залучені і зараз продовжують харчувати окремі підрозділи ЗСУ та тероборони.

Окрема частина заходу була присвячена обговоренню питань оподаткування сфери громадського харчування. Так, згідно з проведеним опитуванням та на підставі наявних даних від ДПС учасники заходу прокоментували зменшення сплати акцизного податку від продажу алкоголю до 80-90% відносно надходжень за аналогічний період минулого року. За результатами круглого столу підготовлено лист-звернення голові Івано-Франківської ОВА щодо підтримки бізнесу в умовах воєнного стану та збільшення надходжень до бюджетів.

З метою стабілізації цінової ситуації на ринку продовольчих товарів, забезпечення соціально незахищених верств населення міста соціально - значущими продовольчими товарами протягом звітнього періоду проводився моніторинг цін на основні продукти харчування в торговій мережі та на ринках міста, за результатами якого висвітлюється довідка-реєстр цін на веб-сайті міста.

Проводилась роз'яснювальна робота з суб'єктами господарювання та мешканцями міста щодо роботи в умовах воєнного стану та змін до законодавства України та інших нормативно-правових актів.

У грудні 2022 року організовано та проведено наради із представниками торгових мереж, суб'єктами господарювання малого та середнього бізнесу щодо роботи торгових закладів у разі повного блекауту.

Організовано та забезпечено пункти обігріву продуктами харчування (печиво, чай, цукор) та одноразовим посудом.

Щорічно у нашому місті перед Христовим Воскресінням функціонує Великодній ярмарок, в якому беруть участь місцеві товаровиробники та суб'єкти господарювання з реалізації кондитерських виробів, пасок, м'ясних та ковбасних виробів, товарів народного споживання, сувенірної продукції.

Під час ярмарку постійно проходить акція "Купуємо івано-франківське-даємо роботу івано-франківцям". Значну частину коштів від реалізованої продукції було відправлено на потреби Збройних Сил України.

"Крафтовий ярмарок" - ярмарок локальних фермерських та крафтових продуктів. У цьому заході брали участь виробники молочної продукції, пива, пекарі, пасічники. Також тут мешканці та гості міста купляли фермерські ягоди, мед, сир, м'ясні вироби, мікрогрін, пастилу, яблучні чіпси, натуральні олії, продукти равликової ферми та іншу продукцію від місцевих виробників.

Під час крафтового ярмарку можна дізнатись, як і з чого виробляється та чи інша продукція, в яких умовах вирощуються рослини, які ми споживаємо.

На підтримку фермерських та крафтових виробників, у межах проєкту "RIDNI: Об'єднання, взаємодопомога місцевих та переміщених виробників крафтової продукції" за підтримки Департаменту економічного розвитку, екології та енергозбереження, в листопаді-грудні організовано низку крафтових ярмарок, на яких 20 представників місцевих виробників та релокованих підприємств з Маріуполя та Слов'янська презентували власну продукцію: овечі сири, цілющі меди, смачні горіхи, корисні фруктові перекуси, вітамінні сиропи, патріотичні пряники, унікальні чаї, джеми, напої, солодоші та інші.

Головна мета крафтового ярмарку – допомогти релокованим підприємствам знайти свою нішу у нашому регіоні, а місцевим крафтовим

виробникам надати можливість презентувати свою продукцію та знайти нових поціновувачів.

З метою забезпечення населення сільськогосподарською продукцією, насіннєвим матеріалом, саджанцями проводились і ярмарки біля стадіону "РУХ" на вул.Чорновола. З нагоди третьої річниці від дня створення нашої громади проведено ярмарок сільськогосподарської продукції та крафтових виробників, який привернув увагу не тільки мешканців нашої територіальної громади, але й внутрішньо переміщених осіб на Прикарпаття через воєнні дії.

Під час проведення ярмарків всі мають можливість долучитися до підтримки наших захисників, які сьогодні виборюють українську незалежність.

У 2022 році продовжувалася реалізація грантових проєктів, співпраця з міжнародними Програмами і Проєктами ЄС та США.

1) Проєкт технічної допомоги Європейського Союзу "Назад до наших спільних коренів (ROOTS)", що виконується в рамках Спільної операційної програми Румунія - Україна 2014-2020. Проєкт реалізується спільно з муніципалітетом м. Ботошані, Управлінням культури округу Ботошані,

Румунія та ГО "Центр муніципального та регіонального розвитку – Ресурсний центр". Загальний бюджет проекту: 938 560,00 євро, бюджет для м.Івано-Франківська складає 356 тис. 246 євро.

У рамках проекту здійснюється реставрація частини приміщення одного з корпусів комплексу палацу Потоцьких, де буде створено музей зброї.

Для залучення додаткових коштів на реалізацію проекту в лютому 2022р. підготовлено та подано Міжвідомчій комісії з питань підтримки транскордонного співробітництва пакет документів на участь у конкурсному відборі проектів (програм) транскордонного співробітництва, яким може надаватися державна фінансова допомога.

З метою популяризації нематеріальної культурної спадщини етнічних груп, що проживають у м.Ботошані, а також традицій українських партнерів організовано участь івано-франківських творчих колективів, ковалів, народних майстрів, фахівців культурної сфери у Транскордонному фестивалі культурного різноманіття, який проходив у румунському місті Ботошані 24-26 червня 2022 року.

Всі охочі мали можливість взяти участь у майстер-класах народних ремесел, побачити та придбати витвори ужиткового мистецтва. Величезне захоплення у дітей та дорослих викликала виставка робіт школярів Івано-Франківської дитячої художньої школи, представники якої одразу навчали дітей основам малюнку. Вразили своєю майстерністю івано-франківські ковалі, які підготували подарунок у вигляді кованої квітки для міста Ботошані та Музею культурного різноманіття. Вмілі та вправні українські майстри щедро ділилися своїми вміннями з учасниками фестивалю, а українські співаки пропагували українську культуру з великої сцени.

Делегація з Івано-Франківська взяла участь у Транскордонній конференції зі збереження, популяризації та розвитку культурної та історичної спадщини в місті Ботошані, Румунія, організованій Управлінням культури округу Ботошані в рамках проекту "Назад до наших спільних коренів", 2SOFT/2.1./133, на якій презентувала результати найважливіших заходів, реалізованих в Івано-Франківську.

Учасниками конференції також були представники Міністерства культури Румунії, місцевої державної адміністрації (Міська рада Ботошані, Рада повіту Ботошані, Інститут префекта – повіт Ботошані), Регіонального офісу транскордонного співробітництва Сучави, місцевих неурядових організацій, представники етнічних громад муніципалітету, а також численні фахівці в галузі архітектури, культури та мистецтва.

Протягом звітного періоду відбувалися постійні зустрічі команд проекту з Івано-Франківська та Ботошані як в офлайн, так і в онлайн-форматах, на яких обговорювалися виклики та загрози щодо продовження реалізації проекту, можливі шляхи вирішення проблем, внесення змін до проекту, тощо.

Результати впровадження кращих обраних проектів, серед яких і проект "Назад до наших спільних коренів" були представлені на конференції з інноваційних технологій спадщини, організованій EUSDR 9 листопада в місті Тімішоара, Румунія.

Партнери проекту "Назад до наших спільних коренів" презентували реалізовані заходи в рамках проекту та поділилися досвідом щодо подолання викликів, які виникали в процесі його реалізації.

2) Проект технічної допомоги Європейського Союзу "STEM освіта у професійних училищах та спеціалізованих школах", який реалізується відповідно до Грантового Контракту Спільної Операційної Програми Румунія-Україна 2014-2020, фінансовану ЄІС – Прикордонне співробітництво 2 soft/1.1/23. Проект реалізується спільно з ГО "Центр муніципального та регіонального розвитку – Ресурсний центр", муніципалітетами Сігету Мармаціей та міста Сейні (Румунія). Загальний бюджет проекту 332 979,80 євро. Бюджет для м.Івано-Франківська складає 160 тис. 166 євро.

У рамках проекту закуплено дороговартісне обладнання для 3-х вищих професійно-технічних навчальних закладів м.Івано-Франківська (більш як на 2,5 млн грн), проведено воркшопи, STEM-навчання для

підвищення кваліфікації викладачів, таборування для студентів, налагоджено співпрацю між училищами, бізнесом та владою.

Підготовлено фінансовий звіт про витрати в рамках вищезазначеного проєкту, надано пакет документів про всі активності, які відбувалися під час реалізації проєкту, для здійснення аудиторської перевірки витрат і доходів за грантовим контрактом в рамках ТКС ЄІС Спільної операційної програми Румунія – Україна 2014-2020 "STEM освіта у професійних училищах та спеціалізованих школах" 2soft/1.1/23.

Проєкт "STEM освіта у професійних училищах та спеціалізованих школах" обрано як один із кращих проєктів, які були реалізовані в рамках програм ТКС Центрального та Східного сусідства: Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна, Румунія-Україна, Румунія-Республіка Молдова, Польща-Україна та програми Чорноморського басейну.

Для презентації отриманих результатів внаслідок впровадження проєкту партнерів було запрошено на подію TESIM, організовану онлайн 10 листопада, присвячену соціальній інтеграції та практикам спілкування між людьми під назвою "Оскільки сусіди ростуть разом: соціальна інтеграція в центральному та східному районі CBC програм і проєктів".

3) Проєкт "Створення комунікаційної єврорегіональної Платформи "ідеальних" міст для переорієнтації туризму в Івано-Франківській області", який реалізовується за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу. Загальна вартість проєкту 17969, 835 тис. грн, у тому числі державний бюджет – 12399,186 тис. грн

Основні заходи в рамках реалізації проєкту:

- створення комунікаційної єврорегіональної Платформи "Città ideale" та Конгрес-центру, як відкритого багатофункціонального простору;
- проведення реставраційних робіт частини приміщень корпусу А Комплексу колишнього палацу Потоцьких з пристосуванням для розміщення Конгрес-центру, інтерактивного Музею "ідеальних" ренесансно-барокових міст, Хабу креативних ідей;
- встановлення макетів "ідеальних" ренесансно-барокових міст;
- забезпечення відповідним технічним і технологічним обладнанням конференційних, музейно-виставкових, офісних та ряду суміжних функціональних приміщень.

Підготовлено фінансовий звіт із презентацією результатів реалізації проєкту та направлено в Міністерство розвитку громад та територій України.

З метою залучення додаткових коштів з Державного бюджету в лютому 2022р. підготовлено звернення і направлено пакет необхідних документів у Міністерство розвитку громад та територій України і членам комісії з відбору проєктів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів Державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу.

4) Проєкт "Впровадження інноваційних рішень та створення умов для розвитку "зеленої" економіки на території Івано-Франківської громади" в рамках співпраці з Програмою "EU4Business конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП", що спільно фінансується Європейським Союзом та урядом Німеччини і реалізується німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Івано-Франківськ був обраний одним із пілотних міст для співробітництва з Програмою "EU4Business конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП". "Інноваційний розвиток" було обрано пріоритетним напрямком в рамках нашої співпраці. 21 грудня 2021 року відбулось урочисте підписання Меморандуму про співпрацю між німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та Івано-Франківською міською територіальною громадою.

Мета проєкту - створення умов для розвитку та підвищення екосвідомості МСП, сповідування принципів ведення "зеленого" бізнесу, впровадження екоінновацій від етапу виробництва продукту до споживання і переробки, застосування підходів кругової економіки для становлення життєздатного та конкурентоспроможного бізнесу на території Івано-Франківської міської територіальної громади.

Основні завдання проєкту:

- підвищення конкурентоспроможності місцевої продукції через впровадження екологічних підходів у виробництві та екологічних стандартів;
- створення інноваційної моделі інституційної спроможності МСП, розбудова еко-інфраструктури;
- впровадження культури свідомого споживання та підвищення рівня екосвідомості громади через проведення навчальних заходів (тренінгів, навчальних візитів та консультаційних сесій).

Основні цільові групи проєкту:

- малі та середні підприємці Івано-Франківської міської територіальної громади, екологічні ініціативи та громадські організації;
- Прикарпатський еко-енергетичний кластер;
- студенти вищих навчальних закладів;
- органи місцевого самоврядування (Департамент економічного розвитку, екології та енергозбереження Івано-Франківської міської ради, Управління інтеграції громад).

Однак, повномасштабне військове вторгнення росії в Україну внесло свої корективи в реалізацію проєкту: терміни реалізації були зміщені, а деякі заходи адаптовані до сучасних реалій.

Програма "EU4Business конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП" одна із перших запропонувала надати необхідну допомогу для Івано-Франківської громади. Було визначено потреби, проведено тендерні закупівлі, закуплено комп'ютерну техніку, павербанки, ліхтарики, швейні машинки, енергозберігаючі лампи, генератори та інше.

Дано відповіді на опитування Програма "EU4Business конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП" щодо планів місцевого економічного розвитку, що розкривають різні аспекти актуального стану та розвитку бізнес-середовища в Україні.

У рамках співпраці із Програмою "EU4Business конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП" представники Департаменту економічного розвитку, екології та енергозбереження спільно з експертами ГО "Громадський центр "Еталон" мали змогу з квітня по липень 2022 року долучитися до створення більш сприятливих умов розвитку бізнес-середовища в громаді шляхом:

- надання консультацій та юридичної підтримки місцевим підприємцям та релокованому в громаду бізнесу;
- налагодження співпраці Логістичного хабу, створеного при ГО "Громадський центр "Еталон", з іншими благодійними та волонтерськими організаціями, які надають невідкладну підтримку для доставки вантажів гуманітарної допомоги потребуючим в інші регіони України;
- реалізації для студентської молоді з числа ВПО навчальної програми "Студентські бізнес - студії";
- проведення ряду навчально-практичних семінарів щодо введення змін до податкового законодавства для підприємців та головних бухгалтерів місцевого бізнесу і багато інших активностей.

За підтримки Програми "EU4Business конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП" закуплено обладнання для започаткування соціальної швейної майстерні в Івано-Франківську. В рамках даної ініціативи, за підтримки Департаменту економічного розвитку, екології та енергозбереження, ГЦ "Еталон" отримав 10 промислових швейних машинок і вже наприкінці вересня 2022 року відкрив новий структурний підрозділ та започаткував на своїй базі соціальне підприємство "Майстерня швейних справ "Еталон - плюс".

Головне завдання даного напрямку роботи – залучити до кравецької справи жінок, які опинились у складних життєвих ситуаціях, а від отриманого прибутку організувати проведення навчальних інтерактивних курсів "Крою та шиття" для потребуючих жінок/дівчат із числа ВПО, і найбільш мотивованих працевлаштовувати на базі швейної Майстерні.

В рамках проєкту "Впровадження інноваційних рішень та створення умов для розвитку "зеленої" економіки на території Івано-Франківської громади" було здійснено аналіз існуючої інфраструктури та проведено опитування представників МСП Івано-Франківської громади щодо впровадження інноваційних рішень та розвитку "зеленої" економіки. Зокрема, дослідження показало високий рівень наявної інфраструктури підтримки розвитку "зеленої" економіки в громаді та зацікавленість бізнесу в розширенні залученості до цього процесу. Представники підприємництва виокреслили проблеми розвитку "зеленої" економіки в громаді та надали свої пропозиції до активізації такого розвитку.

Результати опитування були представлені 4 жовтня 2022 року на першій стратегічній сесії, в якій взяли участь підприємці, представники вищих навчальних закладів, органів місцевого самоврядування, громадських організацій та ін.

Учасники стратегічної сесії обговорили результати опитування та надали пропозиції щодо розробки стратегічних документів для просування інновацій та "зеленої" економіки в Івано-Франківській громаді.

8 листопада 2022 року відбулася друга стратегічна сесія "Можливості для розвитку "зеленої" економіки на території Івано-Франківської громади" в рамках реалізації програми міжнародної допомоги "EU4Business: конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП".

В даний час для розвитку бізнесу велике значення відіграє можливість залучення додаткового фінансування. Гранти, які надаються через донорські організації за результатами конкурсних відборів, є одним із найпоширеніших інструментів фінансування проєктів. Саме про грантову підтримку МСП для впровадження інноваційних рішень та про можливості для розвитку "зеленої" економіки йшла мова на стратегічній сесії.

Учасники заходу дізналися про державні програми підтримки МСП, можливості залучення коштів на розвиток бізнесу від посольств, банків, фінансових інституцій через міжнародні організації: GIZ; ООН; ЮНЕСКО; USAID; Швейцарська агенція розвитку та співробітництва (SDC), UNISEF; CIPE (Центр міжнародного приватного підприємництва); Глобальний Інноваційний Фонд (GIF); Global Technology Foundation; IREX (Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів); America House Kyiv; House of Europe; Світовий банк; та інші. Корисною для підприємців, громадських організацій, науковців була інформація про платформи, на яких можна знайти актуальні конкурси та вимоги до заявок.

Представники бізнесу та громадських організацій поділилися власним досвідом підготовки та реалізації грантових проєктів, озвучили проблемні питання та виклики, які виникали під час впровадження проєктів, тощо.

У рамках проекту розпочато роботу над розробкою Декларації про зелене зростання Івано-Франківської громади до 2030 року та Дорожньої карти впровадження Декларації на 2023-2025 роки.

За ініціативи науковців ІФНТУНГ та з метою

формування пропозицій від наукової спільноти університету до стратегічних документів щодо інноваційних рішень в бізнесі для розвитку "зеленої" економіки на території Івано-Франківської громади відбувся "круглий стіл", в якому взяла участь заступниця директора Департаменту Надія Кромкач.

На заході відбулося представлення цікавих ініціатив, проєктів, пропозицій щодо співпраці наука-влада-бізнес, можливостей для агробізнесу, використання перероблених органічних відходів, перетворення твердих побутових відходів в енергію та ряду інших актуальних проєктів.

Велике зацікавлення викликали можливості співпраці з Центром інноваційного розвитку ІФНТУНГ щодо сприяння сталому розвитку економіки, залучення науковців для розробки стартапів, підготовки та супроводу проєктних пропозицій, відповідального зберігання цифрових даних бізнесу на WEB-сервісах в контексті кібербезпеки, тощо.

Реалізація проєкту в рамках підписаного Меморандуму про співпрацю між німецькою федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та Івано-Франківською міською територіальною громадою триває і дасть можливість реалізувати ще не одну корисну та важливу ініціативу.

5) Проєкт USAID "Демократичне врядування у Східній Україні" (DG East). Нова Ініціатива DG East має на меті надання технічної підтримки ОМС західних областей України, які прийняли найбільшу кількість ВПО і потребують допомоги в ефективному управлінні ВПО. Це буде зроблено через надання онлайн-тренінгових курсів, які включатимуть ознайомлення з основними принципами управління ВПО, міжнародними стандартами, кращими практиками, а також практичною допомогою ОМС у визначенні ключових потреб ВПО, оцінюванні наявних проблем і пошуку шляхів їх подолання. В рамках цієї діяльності планується підтримка 12 громад Львівської, Івано-Франківської та Чернівецької областей України.

Департаментом економічного розвитку, екології та енергозбереження спільно з Департаментом соціальної політики виконкому Івано-Франківської міської ради та Івано-Франківським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді заповнено опитувальник для участі у конкурсному відборі міст в рамках нової Ініціативи DG East. Як результат – Івано-Франківська громада стала учасником Ініціативи проєкту USAID "Демократичне врядування у Східній Україні".

Представники Департаменту протягом липня-вересня 2022р. взяли участь у ряді консультацій з експертами Проєкту, підготували матеріали, заповнили анкети для актуалізації тренінгової програми в рамках Ініціативи Проєкту щодо підтримки ОМС у сфері поліпшення управління й надання послуг ВПО, обмінялися досвідом з учасниками інших міст на двохденному тренінгу "Поліпшення управління, надання послуг і підтримки ВПО".

Досвід Івано-Франківської громади у сфері управління, надання послуг, підтримки, подолання проблем ВПО було представлено 2 вересня 2022 року на онлайн-конференції "Посилення спроможності ОМС у сфері управління, надання послуг і підтримки внутрішньо переміщених осіб". Під час конференції проведено обговорення актуальних питань щодо поліпшення системи визначення й задоволення ключових потреб, надання гуманітарної допомоги й соціальних послуг, соціально-економічної інтеграції ВПО в українських громадах. Також було представлено звіт за результатами проведеного аналітичного дослідження щодо стану управління ВПО в ОМС трьох областей України (Івано-Франківська, Львівська та Чернівецька області).

У сфері енергозбереження та екології

Упродовж 2022 року здійснювалося забезпечення і вдосконалення функціонування єдиної автоматизованої системи моніторингу і аналізу споживання енергоносіїв та комунальних послуг будівлями 199 бюджетних закладів освіти, охорони здоров'я та культури, розташованих на території міської ради, інформація про які була подана галузевими департаментами для внесення до бази даних програми "Smart City" компанії ТОВ "uMuni".

Проведено інвентаризацію та портфоліо-аналіз бюджетних закладів громади.

Івано-Франківськ пройшов конкурсний відбір та став партнером проєкту міжнародної технічної допомоги "Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні". Проєкт реалізується в Україні компанією "Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH" за дорученням Урядів Німеччини та Швейцарії, що, своєю чергою, дасть можливість поступово впровадити муніципальний енергоменеджмент – від прийняття базових рішень, розбудови структури енергоменеджменту та повної інвентаризації будівель до ідентифікації необхідних заходів з підвищення енергоефективності в окремих будівлях завдяки портфоліо аналізу, енергомоніторингу та проведенню експрес- і повних енергоаудитів. У рамках додаткового конкурсу Проєктом передбачена можливість отримати співфінансування на заходи з підготовки

або реалізації проєктів з термомодернізації громадських будівель та досягти у них економії енергії на 20-30%. Завдяки Проєкту енергоменеджери бюджетних закладів отримали можливість навчитися проведенню мало- та безвитратної оптимізації та впровадженню комплексних проєктів з підвищення енергоефективності.

Спільно з КП "Івано-Франківськводокотехпром" у рамках Проєкту готується заявка на реалізацію заходу "Підвищення економічної ефективності водопостачання м. Івано-Франківська шляхом заміни насосного обладнання насосної станції Н.С.-1 "Кругла" на Черніївському комплексі водоочисних споруд комунального підприємства "Івано-Франківськводокотехпром".

Істотно доопрацьований згідно із зауваженнями Міжвідомчої комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря при Міндовкілля України і надісланий їй на повторний розгляд проєкт Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря агломерації "Івано-Франківськ" на 2023–2027 роки.

У лютому 2022 року організовано проведення односторонніх семінарів для енергоменеджерів закладів освіти з питань енергомоніторингу та практичного енергоменеджменту. Відповідно до укладеної угоди семінар провели експерти ТОВ "УМУНІ" (м. Вишгород Київської області), яке забезпечує функціонування системи енергомоніторингу для бюджетної сфери міської територіальної громади. У семінарі взяли участь 92 енергоменеджери закладів освіти і 66 енергоменеджерів закладів охорони здоров'я та культури.

Взято участь у 9 вебінарах з питань впровадження енергоменеджменту, проведених Німецьким товариством міжнародної співпраці (GIZ).

Підготовлено інформацію і презентацію про виконання заходів з енергозбереження у бюджетних закладах громади у I півріччі 2022 року.

Упродовж звітнього періоду підготовлено і подано до управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської обласної державної адміністрації 2 запити щодо виділення коштів з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища на виконання природоохоронних заходів у 2022 році на загальну суму 11197,58 тис. грн (відповідно до

"Програми охорони навколишнього природного середовища м.Івано-Франківська на 2021–2025 роки").

У 2022 році з обласного фонду надійшли кошти в сумі 1 млн грн на придбання контейнерів для збору твердих побутових відходів у селах Підпечери, Підлужжя, Камінне та Березівка Івано-Франківської міської територіальної громади.

З метою тіснішої комунікації і співпраці з населенням, формування у нього свідомого ставлення до охорони довкілля та використання енергоресурсів у розділі "Діяльність з енергозбереження та екології" офіційного сайту виконавчого комітету міської ради у 2022 році розміщено 8 актуальних новини з питань екології та енергозбереження. Станом на 01.01.2023р. на сторінці "Екомісто.ІФ" у мережі Фейсбук розміщено 94 новини.

За ініціативою Департаменту у рамках Днів сталої енергії у листопаді-грудні 2022 року проведено ряд заходів, зокрема, у загальноосвітніх закладах відбулися:

- години спілкування "Енергозбереження - шлях до забезпечення енергетичної незалежності та безпеки України";

- обговорення причин глобальних змін клімату, їх наслідків та шляхів пом'якшення;

- перегляд презентацій, фільмів та мультфільмів про енергозбереження та енергоефективність у школі і вдома, використання альтернативних джерел енергії;

- загальноміські тематичні конкурси учнівських робіт з питань енергозбереження: плакатів, оригінальних проєктів та винаходів, спрямованих на подолання енергетичної кризи в умовах воєнного стану та скорочення споживання викопних енергоносіїв шляхом використання альтернативних джерел енергії.

Департамент освіти та науки відзначив найталановитіших, неординарних, творчих та винахідливих учнів, які у своїх проєктах, плакатах відобразили шляхи подолання енергетичної кризи в умовах воєнного стану.

Всього було подано 48 учнівських робіт. Кращі з них нагороджені грамотами та подяками. Працівники Департаменту економічного розвитку, екології та енергозбереження взяли участь в урочистому нагородженні переможців загальноміського конкурсу учнівських робіт.

У закладах міської бібліотечної системи проведено просвітницькі заходи, пов'язані з Днями сталої енергії.

Реалізація Програми поетапного відключення (відокремлення) споживачів теплової енергії, що постачається котельнею на вул. Індустріальній, 34, від системи централізованого опалення та переведення їх на альтернативні джерела теплопостачання.

Протягом 2022р. реалізовувалася "Програма поетапного відключення (відокремлення) споживачів теплової енергії, що постачається котельнею на вул. Індустріальній, 34, від системи централізованого опалення та переведення їх на альтернативні джерела теплопостачання". У приміщенні Центру надання адміністративних послуг протягом січня-лютого 2022р. проведено 7 прийомів громадян, на яких надавалися усні консультації з питань відключення від централізованого опалення та гарячого водопостачання і переходу на індивідуальне опалення.

Протягом 2022 року на 10 засіданнях постійно діючої комісії для розгляду питань щодо відключення споживачів від систем (мереж) централізованого опалення (далі-ЦО) (теплопостачання) та постачання гарячої води опрацьовано заяви фізичних і юридичних осіб щодо відключення житлових і нежитлових приміщень та протоколи зборів мешканців щодо відключення від ЦО будинків в цілому. Рішеннями виконавчого комітету надано дозволи на від'єднання від ЦО 15 багатоквартирних будинків в цілому (з них 8 житлових будинки, що постачаються тепловою енергією від котельні на вул. Індустріальна, 34) і 38

нежитлових приміщень. Надано дозволи на відключення 61 окремої квартири багатоквартирних будинків, у яких, на день набрання чинності Законом України "Про житлово-комунальні послуги" від 09.11.2017 року № 2189 (станом на 01.05.2019 року), більше як 50% квартир та нежитлових приміщень отримали дозвіл на відокремлення від мереж централізованого опалення.

Окремими рішеннями Івано-Франківської міської ради від 23.02.2022р. №21-20; від 15.07.2022р. №118-26; від 09.09.2022р. №155-29; від 18.11.2022р. №187-30; від 02.12.2022р. №211-31 "Про надання дозволу на відключення від системи індивідуального теплопостачання" надано дозволи на від'єднання від ЦО власникам 122 нежитлових приміщень, що знаходяться в житлових будинках у зв'язку зі значним зростанням вартості послуг з теплопостачання.

На виконання рішення Івано-Франківської міської ради від 28.01.2021 року №54-4 "Про Програму поетапного відключення (відокремлення) споживачів теплової енергії, що постачається котельнею на вул. Індустріальній, 34, від системи централізованого опалення та переведення їх на альтернативні джерела теплопостачання", враховуючи звернення мешканців Івано-Франківської міської територіальної громади стосовно надання матеріальних допомог, підготовлено проєкт рішення виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради від 15.06.2022р. №496 "Про виплату одноразових матеріальних допомог на часткове відшкодування вартості придбаного газового/електричного котла споживачам теплової енергії, що постачається котельнею на вул. Індустріальній, 34".

Впродовж 2022 року розглянуто 231 звернення громадян, надано матеріальну допомогу (13000 грн кожному) на суму 3 003 тис. грн.

За звітний період проведено 8 нарад з керівниками комунальних підприємств: ДМП "Івано-Франківськтеплокомуненерго", КП "Івано-Франківськводокотехпром", КП "Полігон ТПВ".

Впродовж 2022 року з питань надання дозволів на відключення від централізованого опалення (теплопостачання) і гарячого водопостачання розглянуто і надано відповіді на 125 звернень громадян, на 136 звернень установ, підприємств та організацій. Опрацьовано 105 заяв, які надійшли через ЦНАП та надано відповідні послуги (86 звернень на відключення від ЦО поквартирно і 19 заяв на відключення будинків в цілому від ЦО).

Публічні закупівлі

За звітний період забезпечено реалізацію державної політики у сфері публічних закупівель, здійснено ряд заходів щодо проведення закупівель у відповідності до вимог чинного законодавства України та інших нормативних актів України з цього питання, а також відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель товарів, робіт і послуг.

У зв'язку з оголошенням в країні воєнного стану більша частина фінансування закупівель була призупинена. Протягом звітного періоду, після частково відновлення фінансування, здійснено 35 закупівель, що були проведені різними типами процедур, такими як: закупівля без застосування

електронної системи, спрощена/допорогова закупівля, переговорна процедура закупівлі та відкриті торги.

Здійснювалась організація закупівель в рамках реалізації міжнародного проєкту "Назад до наших спільних коренів" 2SOFT/2.1/133 ROOTS, який виконується муніципалітетом міста Ботошані (Румунія) у партнерстві з Департаментом економічного розвитку, екології та енергозбереження Івано-Франківської міської ради (Івано-Франківськ, Україна), Департаментом культури округу Ботошані (Румунія) та громадською організацією "Центр муніципального та регіонального розвитку - Ресурсний центр" (Україна) за співфінансування ЄС в рамках Спільної Операційної Програми Румунія-Україна 2014-2020.

При підготовці тендерних документів взято участь у нарадах, засіданнях робочих груп, вебінарах; здійснювався аналіз ринкових цін, комерційних пропозицій постачальників, раніше укладених договорів; проводились переговори з керівниками професійно-технічних навчальних закладів, суб'єктами підприємницької діяльності тощо.

З початку війни працівники Департаменту були залучені до роботи Координаційного центру, а саме: брали активну участь у чергуванні на вокзалі, зустрічі та розселенні внутрішньо переміщених осіб, наданні їм консультацій.

Також працівниками Департаменту економічного розвитку, екології та енергозбереження у співпраці з Департаментом соціальної політики забезпечено придбання, формування і роздачу близько 20 тисяч продовольчих наборів, 6 тисяч наборів із засобами гігієни для внутрішньо переміщених осіб та людей похилого віку.

З перших днів війни спільно з Асоціацією рестораторів міста Івано-Франківськ було забезпечено гарячим харчуванням, одноразовим посудом, питною водою військовослужбовців та працівників поліції.